

Finnanest sairaalakierroksella

Lääkärinä Suomalaisten kriisinhallintajoukoissa Afganistanissa

On kulunut alle viikko siitä, kun olin mukana partiomatkalla, jossa haavoittui vakavasti kaksi ruotsalaista. Rauhanturvaajatoverien antama ensihoito ja oman lääkintäryhmämme työ oli onnistunutta, tehokasta ja nopeaa. Yhteistyö eri tahojen ja jäsenten välillä sekä selkeä tilannejohtaminen niin täällä kuin kotimaassakin on kaikkein tärkeintä parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi kohdattaessa akuutti hätätilapotilas.

Chinook kuljetushelikopteri.

Suomalaiset joukot on keskitetty Afganistanin pohjoisosiin. Keskuksenaan suomalais-ruotsalainen Camp Northern Lights Mazar-e Sharifin kaupungin reunalla. Joukot on jaettu pienempiin osastoihin ja sijoitettu strategisiin paikkoihin eri puolille läheisiä maakuntia. Suomalaisjoukot toimivat yhteistyössä ruotsalaisten kanssa ympäri vastuualuetta.

Suomalaisjoukot joutuvat tulitaisteluihin ja iskujen kohteeksi siinä missä muutkin kansallisuudet. Lääkinnällinen ensihoito ja huolto täytyy pitää ajan tasalla ja riittävänä. Lääkintämiehet joukkojen mukana ovat ensihoidon ammattilaisia, joilla on vankka kokemus käytännön työstä kotimaassa. Varustuksena lääkintärinkka, jossa on hyvä lääkearsenaali ja kattava hoitomateriaali. Sitä täydennetään jatkuvasti, kun uutta tekniikka otetaan käyttöön. Henkeä pelastava ensihoito näissä olosuhteissa on kiinni koulutuksesta, varustuksesta ja sujuvasta yhteistyöstä. Ensiavun antaa lähin sotilastoveri. Kiristyssiteet pelastivat vakavammin loukkaantuneen ruotsalaisen hengen.

Monipuolinen toimenkuva

Partioihin osallistuminen on omasta halusta kiinni. Muutoin suomalaislääkärin arki on enimmäkseen työterveyshuoltoa ja lääkintämateriaalin ja -kaluston ylläpitoa sekä koulutusten järjestämistä mm. SIMman® nukeilla. Sotilaslääketieteen keskuksen kanssa treenataan ensihoitotilanteita ja taktista ensihoitoa.

Pääosin toimin Camp Northern Lightsissa ruotsalaisvetoisessa ROLE1-sairaalassa, joka vastaa pientä terveyskeskusta. Jokainen täällä oleva lääkäri muokkaa työnkuvaansa mieleisekseen. Itseäni kiinnostaa kehittää koulutusta ja osallistua enemmän käytännön työhön kentällä. Lisäksi yritän vahvistaa kontakteja ruotsalaisten, amerikkalaisten ja saksalaisten hoitoyksiköihin. Alustavasti olen sopinut työskenteleväni ajoittain saksalaisten isommassa ROLE3-sairaalassa Mazar-e Sharifin Camp Marmalissa anestesialääkärinä ensiavussa ja leikkaussalissa. Kyseiseen sairaalaan evakuoidaan kentällä loukkaantuneet. Myös ruotsalaiset

Afganistanilainen paimenpoika.

Partiossa.

evakuoitiin amerikkalaisten helikopterilla sinne antamamme ensihoidon jälkeen. Primaarihoidon ja ensiavussa jatkettua stabiloinnin jälkeen tehtiin trauma-CT ja molemmat loukkaantuneet leikattiin vielä samana iltana.

Yleisimmät joukkojen terveysongelmat ovat kuitenkin vähemmän dramaattisia TULES-vaivoja, hengitystieongelmia ja ripulitautia. Kesäaikaan kuumuus tekee tepposia nestehukan muodossa. Lisäksi olen päässyt tutustumaan eksoottisempiin tauteihinkin kuten Leishmaniaasiin.

Joissain kylissä pääsee tutustumaan myös paikalliseen sairaanhoitoon. Nämä yhteydet ovat avartaneet käsityksiäni siitä, kuinka vähin varustein pystytään tekemään suuria asioita. Pienimuotoista mutta yhtä kaikki tarpeellista ja tervetullutta lääke- ja tarvikeapua voimme heille antaa.

Jos kiinnostaa, laita hakemus vetämään

Lääkärin työ täällä on vaihtelevaa, mielekästä ja siihen pystyy itse vaikuttamaan. Vapaa-aikaakin

on hyvin ja ehtii esimerkiksi urheilemaan ja lukemaan erikoislääkärilenttiin. Työn suola on monikansallinen yhteistyö muiden lääkintäpuolen ammattilaisten kanssa sekä työskentely kentällä. Lisäksi armeijapuolen strategioiden ja toimintatapojen oppiminen taistelutilanteessa on ollut kiinnostavaa.

Olen erittäin tyytyväinen päätökseeni hakeutua näihin tehtäviin. En voi kuin suositella. Anestesia- ja lääketieteiden alana on tavallaan helppo olla täällä, koska akuutit tilanteet ja niissä toimiminen on tuttua. ”Terveyskeskuslääkärinä” toimiminen puolestaan tuntuu mukavalta vaihtelulta Suomen sairaalan arkeen. Jos olet miettinyt hakeutuvasi tänne niin älä mieti enää vaan pistä hakemus eteenpäin. Annan mielelläni lisätietoja kiinnostuneille. doc.mes.skja@fincent.fi ☐

Juha O. Lähde

päällikkölääkäri

Mazar-e Sharif, Afganistan

juha.lahde@tyks.fi

